

Bud' hodná

Najít si po rozvodu nového partnera nebývá lehké. Zvláště pro starší ženu s malým dítětem. Pokud navíc tahle žena neoplývá nijak závratným exteriérem ani bankovním kontem, může se rovnat hledání naprosto marné práci. ■ Ivana Prudičová

Paní Jarmila byla rozvedená již několik let a sama vychovávala desetiletou dceru Janičku. Výživně od manžela chodilo sporadicky a v co nejnižších částkách. Ani v zaměstnání se Jarmile nedařilo tak, jak by si představovala, a hlavně jak by si zasloužila. Pracovala jako referentka v nadnárodní firmě a uměla několik jazyků. Nenápadný vzhled a malá sebevědomá bohužel vykonaly své. O zvýšení platu nebo o postupu v kariéře si mohla nechat jenom zdát. Jarmila žila jen pro dceru a domácnost. Hledání partnera už dávno vzdala a vlastně po nikom ani netoužila. Byla proto velmi překvapená, když jí osud přihrál do cesty muže, který o ni projevil intenzivní a opravdový zájem.

Mluvil stále jen o dceři

„S manželem jsem se seznámila úplně náhodou,“ vzpomíná Jarmila a hned pokračuje: „Dcera chodila do turistického oddílu a on tam přišel jako nový vedoucí. Zrovna se odněkud přistěhoval. Moc hezky se k dětem choval, měl zájem o všechno, co je zajímavé. Jako by byl s nimi na jedné vlně! Moc se mi líbil už od samého začátku. Byl o trochu mladší než já a mě vůbec nenapadlo, že by mohl mít o mě zájem. On ale velmi chválil Janu, jak je chytrá a nadaná. A nakonec mě pozval na kávu. Mluvil stále jen o Janě, vůbec ne o sobě, jako jiní muži... No, zamílovala jsem se jako zamlada...“

Jarmila byla z nového života, který vedl se svým přítelem, nadšená. Stereotyp vyměnila za vikendy naplněné zábavou, sportem a dobrodružstvím. Nejvíce se jí líbil partnerův zájem o dceru Janu. Nikdy neprojevil chuť strávit s Jarmilou den jen ve dvou. Vždy a za každých okolností zohledňoval zájmy malé Jany a veškerý program organizoval tak, aby byla spokojená i ona. Malá Jana byla nadšená. Konečně poznala to, o čem slyšela jen z vyprávění.

Výlety, návštěvy hradů a zámků, rafting – to vše společně a ve třech. Konečně jako úplná rodina...

Když je trenér Petr (Jana ho stále oslovovala trenéře) požádal o ruku, kývla dřív než matka. Byla šťastná a novým tátou se chlubila všem svým kamarádkám a spolužačkám.

Byl ideální manžel i otec

Svatba se konala přesně za rok a den od seznámení. Petr tvrdil, že to tak ve správné pohádce má být. Společné soužití nepřineslo žádné komplikace, kterých se Jarmila zpočátku přece jen trochu obávala. Byla s dcerou zvyklá žít dlouho sama a tak čekala, že jí bude chybět soukromí. Petr se ale choval taktně a ohleduplně, dokonce kvůli svému chrápání chodil přespávat do obýváku.

„Možná mi mělo být divné, že pár týdnů po svatbě spí můj manžel v jiném pokoji. Pro mě ale byl sex vždycky druhořadý a předpokládala jsem, že pro Petra také. Dával přednost sportu a kulturním zážitkům. Intimní stránky našeho vztahu jsme spolu nikdy moc neřešili. Vlastně jsem o tom nikdy moc nepřemýšlela...“ přiznává Jarmila smutně ale hned dodává: „Až na ten sex byl Petr úplně ideální. Pomáhal Janičce s úkoly, mně s domácností. Vůbec na nic jsem si nemohla stěžovat.“

Idylický vztah začal dostávat první trhliny asi po půl roce společného soužití. Napětí a nervozitu překvapivě vyvolalo podivné chování Jany. Začala být zamlklá a skleslá. Ve škole se zhoršila v prospěchu a přestala se stýkat s kamarády. Odmítala docházet do turistického kroužku, který Petr stále vedl a kde byl u dětí i rodičů velmi oblíbený. A co víc. Stranila se i matky, začala jí odmítovat a dokonce i hrubě nadávat.

„Byla jsem úplně bezradná. Nedokázala jsem si dceřino chování nijak vysvětlit.“

Podezřívala jsem ji, že na mě žárlí, že mi Petra nepřeje. Potom mě napadlo, zda se do něho třeba nezamilovala, ale to jsem vyloučila. Ona se totiž přestala starat o hygienu. Odmítala se večer mýt a nestyděla se jít do školy s několika dny mastnými vlasy. Bylo to podivné,“ vzpomíná Jarmila a doplňuje: „Radila jsem se tehdy s kolegyní, ale ona jen mávla rukou. Prý je to puberta a bude ještě hůř!“

Šokující obvinění

Jana se chovala čím dál podivněji. Přestala o sebe dbát. S matkou nekomunikovala a každý pokus o rozhovor skončil hádkou. Jarmila byla nešťastná a chtěla žádat o pomoc psychologa, ale Petr jí to pokaždé rozmluvil. Prý co je doma v rodině, má tam i zůstat... Situace ale byla čím dál nesnesitelnější. Jana se změnila před očima, Petr vše bagatelizoval a Jarmila měla pocit, že už o ničem nerozhoduje. Že se jí vše vymyká z rukou. Vyčkala proto na den, kdy byl manžel zaneprázdněn prací v oddílu. Chtěla si konečně s Janou nerušeně promluvit, případně ji rovnou odvést na dětské oddělení psychiatrie, kde nezávazně a bez podrobností domluvila návštěvu. Jana ležela na posteli ve svém pokoji. Nečetla si, ani neposlouchala hudbu. Vypadala smutně a zkroušeně. Na posteli s dětským povlečením a zataženými závěsy...

„Vyhřkly mi slzy, když jsem ji tam viděla ležet. Vypadala jako hadrová panenka!“ vzpomíná Jarmila a pokračuje: „Sedla jsem si k ní na postel a začala ji hladit po hlavě. Rozbrečela se a vůbec nemohla skončit. Potom mi řekla něco, co mě úplně ohromilo!“

Podala jsem trestní oznámení

Jana se matce svěřila, co se v rodině děje. Petr, ten hodný manžel a tatínek, ji už víc jak půl roku pohlavně zneužíval.

holčička!

„Začalo to skoro hned po vaší svatbě,“ vzlykala Jana a hned pokračovala: „Trenér si chodil ke mně lehat. Osahával mě a potom mi to udělal! Držel mi ruku na puse a pořád dokola říkal, abych byla hodná holčička! Prý jestli ti to řeknu, půjdu do děčáku, protože mi nebudeš nikdy věřit!“

Jarmila byla z dceřina přiznání v šoku. Všechno začalo dávat smysl a neměla jediný důvod Janě nevěřit. Byla rozčilená na Petra i na sebe. Nechácala, jak mohla být tak slepá a nic nepoznat. A také si vyčetla, jak špatná matka je, když se jí dcera tak dlouho bála svěřit.

„Nikdo si neumí představit, jak strašné to všechno bylo. Připadala jsem si pošpi-něná, bezmocná a podvedená. Dceři jsem zkazila život a sobě také. Měla jsem chuť Petra zabít, ale kdo by se staral o Janu, kdyby mě zavřeli?“ líčí svoje pocity Jarmila a nedokáže se ubránit slzám. Potom krátce dopoví příběh, který se mohl stát i komukoli jinému. Na Petra podala trestní oznámení a ještě týž den ho vystěhovala z bytu. Jana i ona musely projít martýriem výslechů i soudně-znaleckých posudků. Důkazy v tomto případě hovořily jasně a Petr byl odsouzen na šest let nepodmíněně.

„Petr je ve vězení a potom se ještě bude muset povinně léčit. Janička dochází na pravidelná sezení k psychoterapeutovi a pomalu se zlepšuje. Prožité utrpení si ale v sobě ponese navždy. A já? Já už opravdu nechci žádného chlapa ani vidět...“ uzavírá Jarmila svoje neveselé vyprávění.

Dovětek sociálních pracovníků

O případu jsme se dozvěděly, až když paní Jarmila sama podala trestní oznámení na policii. Jiné dětské oběti pohlavního zneužívání nemají takové štěstí, aby se jich rodiče zastali, nebo jim alespoň uvěřili. Ve své praxi se častěji setkáváme s případy, kdy se zneužívání děje s tichým souhlasem matky nebo zákonného zástupce. Často jsou zneužívány sestry od nejstarší po nejmladší a pravda vyjde najevo až po letech a náhodně, např. v souvislosti s jiným trestným činem. Je mylné se domnívat, že oběť se bude aktivně bránit nebo hned po činu vše oznámí. ■

KAM SE OBRÁTIT, S KÝM SE PORADIT?

V případě jakéhokoli podezření, byť sebemenšího, je vhodné se poradit s odborníkem, např. sociální pracovnící OSPOD Péče o dítě nebo z Fondu ohrožených dětí. O problému můžete pohovořit s dětskou lékařkou, výchovným poradcem ve škole nebo třeba anonymně na Lince bezpečí. Každý, byť sebemenší a možná i neodůvodněný zájem je lepší než lhostejnost!

• JAK ROZPOZNAT OBĚŤ • SEXUÁLNÍHO • ZNEUŽÍVÁNÍ?

- Obecně lze říct, že velmi těžko. Za pozornost vždy stojí jakékoli výkyvy v chování
- a náladě. Zhoršení školního prospěchu, ztráta přátel a koníčků, pokles aktivity, deprese, zanedbávání osobní hygieny – oběť se snaží, aby byla co nejdpudivější, co nejméně atraktivní.
- Dalším znakem zneužívání může být naopak předčasný a intenzivní zájem o sex, nápadné chování se sexuálním podtextem apod., promiskuita, prostituce. Na možnost, že se jedná o sexuální zneužívání, by se nemělo zapomínat ani u mladých chlapců.